

Pastoral handlingsplan för begravning

Inledning

Begravningsgudstjänsten är de sörjandes gudstjänst där de tar farväl av den som dött och överlämnar denne i Guds händer. Gudstjänsten skall präglas av det hopp och löfte som vi som kristna har om det eviga livet. Det är en påminnelse om vår egen död där vi ställs inför livets frågor och dödens allvar. Men i ljuset från Jesu uppståndelse lyser hoppet fram.

Begravningstider

Hammarö församling erbjuder i regel fem begravningstider i veckan; två på torsdag, två på fredag och en på lördag. Begravningar på lördagar erbjuds eftersom detta underlättar för långväga anhöriga att närvara. Tyvärr kan inte lördagar erbjudas sommartid. I undantagsfall finns möjlighet att utföra begravning även på andra dagar, i första hand onsdagar.

Kontakt med anhöriga

När en begravningstid är bokad får präst, musiker, vaktmästare och pastorsexpedition en bokningsbekräftelse, via e-post. Kontakt med de anhöriga bör ske inom de närmaste dagarna. Det är mycket viktigt att träffa de anhöriga och samtala om begravningsgudstjänsten. Detta sorgesamtal kan ske i en anhörigs hem eller i någon av kyrkans lokaler. Det bör avsättas cirka två timmar för detta samtal. Många frågor kan väckas och det är en viktig stund att få prata om den avlidne och kunna ta emot tröst. Det är bra om flera av de anhöriga har möjlighet att medverka för att få en tydligare bild av den som har dött. Detta gör att prästen som har hand om begravningen kan få en tydligare bild och göra ett mer nyanserat griftetal till tröst för de sörjande.

Musik och psalmval

Vid val av musik skall anhörigas önskemål i möjligaste mån tillgodoses. I första hand skall man använda "livemusik" som kantorn spelar eller en solist framför. Däremot kan det ibland vara musik på CD-skiva som de anhöriga efterfrågar och detta bör då tillåtas. Det är viktigt att sätta en personlig prägel på det sista avskedet och musiken är en viktig del i detta. Lämpligheten av musikval bör ske i samråd med präst och musiker. Begravningsbyrån bör låta prästen vara med och välja psalmer så att psalmvalet inte redan är bestämt när sorgesamtalet sker.

Begravningsgudstjänsten

Ordningen för begravningsgudstjänst skall följas enligt Kyrkohandboken för Svenska kyrkan. Denna gudstjänst bör äga rum i kyrkorum eller kapell. Gudstjänsten skall, trots sitt allvar, präglas av ljus och hopp.

Bårtäcke

Det finns två bårtäcken att använda i församlingen.

Gravsättning

"När någon har avlidit, bör hans önskan om kremering och om gravsättningen såvitt möjligt följas av den som i egenskap av anhörig eller närstående eller annars ordnar med gravsättningen." (Begravningslagen 5 kap §1) Efter gravsättning råder griftefrid. (Brottsbalken kap 16 §10) Gravställningsintyg måste finnas för att få gravsätta någon.

Urnedläggning

Präst bör erbjuda sig att vara med vid urnnedläggning, men om detta inte är möjligt bör en vaktmästare närvara. Präst bör avsätta tid att vara med vid minnesstund om så tillfrågats. Vid minnesstunden är det brukligt att prästen läser kondoleanser. Musik, tal och bildspel kan även förekomma vid minnesstunden.

Tacksägelse

Tacksägelse med klockringning sker för de som är begravda i församlingen, vanligtvis söndagen efter begravningen. Namnet på den avlidne läses upp och ett missionsljus tändes. I samband med detta blir det också klockringning. Efter gudstjänstens slut får de anhöriga ta med ljuset hem, vilket känns som en fin konkret sed som vi har i Hammarö församling. Om ingen av de anhöriga närvarar vid tacksägelsen kan prästen åka hem med ljuset till dem efteråt.

Sorgegrupp

Det är viktigt att de anhöriga förstår att de inte är bortglömda. De sörjande blir erbjudna att vara med i en s.k. sorgegrupp där de kan träffa andra sörjande samt att, genom präst och diakon, få hjälp i sorgearbetet. Detta är en värdefull hjälp för många när det gäller att komma igenom sorgen.

Minnesgudstjänst

På Allhelgonadagens kväll har vi en s.k. minnesgudstjänst då namnen på alla avlidna och tillhöriga Svenska Kyrkan i Hammarö församlingen läses upp. Ett ljus för varje månad tänds av våra kyrkvårdar. Det är fint om flera av församlingens präster kan vara med vid den gudstjänsten. Musiken bör vara hoppingivande och ljus.

Samverkan

Kyrkoherde, kyrkogårdschef och begravningsbyråer träffas regelbundet till samtal om olika frågor vad gäller vårt arbete gentemot anhöriga.

Det är kyrkoherden som enligt delegationsbeslut upplåter kyrka och om emeritipräster eller präster från andra pastorat tjänstgör på anhörigas begäran skall dessa kontakta kyrkoherden i förväg. Samma regler gäller för begravningsgudstjänstens planering och genomförande som ovan, dvs den lokala begravningspastoralen.